

Kolmapäev, 11. märts 2009

Vajadus vastata majanduskriisile kooskõlastatud meetmetega

25. rõhutab ennetavate ja kooskõlastatud investeeringute tähtsust liikmesriikides, muu hulgas tootmisinfrastruktuuri, haridusse ja võitlusse kliimamuutuse vastu, et suurendada tööhõivet, anda panus kvaliteetsete töökohtade loomisse ja tagada sotsiaalne ühtekuuluvus; rõhutab sellega seoses ELi toetuse tähtsust moodsa ja säästva tööstuse arendamisele;

26. rõhutab, et tähtis ei ole ainult uute töökohtade loomine, vaid ka olemasolevate kvaliteetsete töökohtade säilitamine ja arendamine;

27. palub liikmesriikidel jätkata isevastutuse propageerimist ning edendada kõikide osaliste, sh tööturu osapoolte ja vajaduse korral teiste sidusrühmade kaasatust, et tööhõivesuunised tulemuslikult ellu viia;

*

* *

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.

Euroopa majanduse taastamiskava

P6_TA(2009)0123

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa majanduse taastamiskava kohta (2008/2334(INI))

(2010/C 87 E/18)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 4. märtsi 2009. aasta teatist „Euroopa majanduse elavdamine” (KOM(2009)0114);

— võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);

— võttes arvesse komisjoni 29. oktoobri 2008. aasta teatist „Finantskriisist taastumine: Euroopa tegevusraamistik” (KOM(2008)0706);

— võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta soovitus võtta vastu nõukogu soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2009. aastal ja liikmesriikide tööhõivepoliitika rakendamise kohta (KOM(2009)0034);

— võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2008. aasta teatist „Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistikpraeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks ⁽¹⁾”;

(1) ELT C 16, 22.1.2009, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühenduse Lissaboni programmi (2008–2010) rakendamisaruanne” (KOM(2008)0881);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” (KOM(2008)0876);
- võttes arvesse komisjoni talituste 16. detsembri 2008. aasta töödokumenti „Ühtse turu läbivaatamine: üks aasta hiljem” (SEK(2008)3064);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegia välise mõõtme kohta: aruanne turule ligipääsu kohta ja raamistiku loomine tõhusama rahvusvahelise regulatiivse koostöö jaoks” (KOM(2008)0874);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta (KOM(2008)0867);
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2007. aasta teatist majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (2008–2010), sealhulgas komisjoni soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste kohta, mis põhinevad EÜ asutamislepingu artiklil 99, ning ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta, mis põhinevad EÜ asutamislepingu artiklil 128 (KOM(2007)0803);
- võttes arvesse komisjoni 7. mai 2008. aasta teatist „EMU@10 – majandus- ja rahaliidu edusammud ja ülesanded pärast kümnet tegutsemisaastat” (KOM(2008)0238) (teatis EMU@10 kohta);
- võttes arvesse liikmesriikide tegevuskavasid ja ajakohastatud riiklikke reformiprogramme ajavahemikuks 2008–2010;
- võttes arvesse Jacques de Larosièrè'i juhtimisel kõrgetasemelise ELi finantsjärelvalve ekspertrühma moodustamist ja selle rühma 25. veebruari 2009. aasta aruannet komisjonile, mis on koostatud pidades silmas Euroopa Ülemkogu kohtumist 2009. aasta kevadel;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 11.–12. detsembri 2008. aasta kohtumise eesistujariigi järeldusi majandus- ja finantskriisimustes;
- võttes arvesse eurorühma riikide riigipeade ja valitsusjuhtide 12. oktoobri 2008. aasta kohtumist, mille eesmärk oli vastu võtta majanduskriisiga võitlemise koordineeritud päästekava;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 13. ja 14. märtsi 2008. aasta kohtumise eesistujariigi järeldusi majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia uue tsükli (2008–2010) algatamise kohta;
- võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 7. oktoobri 2008. aasta istungi järeldusi vahetu reageerimise kohta finantsturgude ebastabiilsusele;
- võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 4. novembri 2008. aasta istungi järeldusi finantskriisi lahendamiseks tehtavate rahvusvaheliste algatuste ja kriisi käsitleva rahvusvahelise tippkohtumise ettevalmistamise kohta;
- võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 2. detsembri 2008. aasta istungi ettevalmistustööd Euroopa Ülemkogu 11. ja 12. detsembri 2008. aasta kohtumiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse 1. juuni 2008. aasta vastastikuse mõistmise memorandumit finantsjärelevalveasutuste, keskpankade ja Euroopa Liidu rahandusministrite vahelise koostöö kohta piiriülese finantsstabiilsuse valdkonnas;
 - võttes arvesse oma 22. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobri 2008. aasta kohtumise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste osa): uue etapi käivitamine (2008–2010) ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni EMU@10 – majandus- ja rahaliidu esimese kümne aasta ja tuleviku kohta ⁽³⁾ (resolutsioon EMU@10 kohta);
 - võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni koos soovitustega riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide komisjonile ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile Lamfalussy protsessi järelemeetmete kohta: edaspidine järelevalvestruktuur ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A6-0063/2009),
- A. arvestades, et rahvusvaheline majandus ja üleilmsed turud on suutnud viimase 25 aasta jooksul näidata enneolematut ja ajalooliselt ainulaadset kasvu koos tootmisvõimsusega, mis on teinud jõukaks rohkem inimesi kui kunagi varem, kusjuures seda võimsust tuleb kohandada majanduskasvu aeglustumise tõttu, mis tingib nõudluse vähenemise;
- B. arvestades, et finants- ja majanduskriisi süveneb iga päevaga, viies – juhul kui ei rakendata tunduvalt tugevamat ja tõhusamat avalikku tegevust kui seni – Euroopa Liidu ja selle naaberriigid üha lähemale sügavale sotsiaalsele ja poliitilisele kriisile, mis paneb proovile Euroopa solidaarsuse;
- C. arvestades, et rahvusvahelise ja Euroopa majanduse langusega võitlemisel on praegu peaprobleem usalduse puudumine finants- ja kapitaliturgudel ning tööpuuduse kasv;
- D. arvestades, et praeguse finantskriisi enneolematu ulatus ja sellest tuleneva majanduslanguse sügavus nõuavad finantsturgude reguleeriva ja juhtimisraamistiku kaalutletud täiustamist nii Euroopa Liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil, et mitte lasta rahvusvahelise majanduse probleemidel tulevikus tekitada samalaadseid raskusi finantsturgudel, ning et muuta ELi majandus muutustele vastupidavamaks;
- E. arvestades, et kesksete finantsasutuste võimetus nõrgestab laenuturge, takistab kapitali liikumist, investeringuid ja kaubavahetust ning viib alla hinnad ja varade väärtuse, mis kahandab stabiilsust ja muudab odavamaks põhivarad, mida finantsasutused vajavad tagatisena laenu andmiseks ja ettevõtteid selle saamiseks;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0506.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0058.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0543.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0425.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0476.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- F. arvestades, et praeguse finantskriisi põhjusteks on olnud liiga leebe rahapoliitika ja poliitiliselt pealesunnitult kasvavad eluasemelaenu ning makromajandusliku tasakaalu puudumine peamiselt USA ja kasvava majandusega riikide, näiteks Hiina vahel; rõhutab vajadust veelgi suurendada ELi konkurentsivõimet ning investeeringuid infrastruktuuri ja teadustegevusse, uutesse ettevõtetesse ja uutele turgudele;
- G. arvestades, et ELi poliitikakujundajate esmasihiks majanduse taastamise tagamisel peaksid olema finants- ja kapitaliturgude toimimise taastamine ning tööhõive kaitse, mis aitab ELi majanduse jälle kasvule pöörata, teha investeeringuid ja luua uusi töökohti;
- H. arvestades, et praegust majanduslangust tuleks kasutada võimalusena edendada „rohelist” investeeringuid ja luua „rohelist” töökohti kooskõlas Lissaboni-Göteborgi pikaajaliste eesmärkide saavutamise ning kliima- ja energiapaketi;
- I. arvestades, et majanduse taastamise ning ELi majanduse stabiilsuse ja konkurentsivõime tagamiseks tuleb ELi õiguslikus raamistikus võtta kooskõlastatud meetmeid konkurentsivõime, riigiabi ning finants- ja tööturgude stabiilsuse valdkonnas, nii et see ei moonutaks ettevõtjatevahelist konkurentsi ega tekitaks tasakaalustamatust liikmesriikide vahel;
- J. arvestades, et finantskriisi tagajärgedeks reaalmajandusele on erakordsed majandusolud, mis nõuavad õigeaegseid, sihipäraseid, ajutisi ja proportsionaalseid meetmeid ja otsuseid, et leida lahendusi maailmamajanduse ja tööhõive enneolematutes oludes, ning arvestades, et riiklik sekkumine, olgugi vältimatu, moonutab era- ja avaliku sektori rolle, mis on neile kohased vähegi normaalsetel aegadel;
- K. arvestades, et praeguse finantsregulatsiooni raamistiku puudustele on Euroopa Parlament juba pööranud tähelepanu oma õigusloome ettepanekutega seotud seisukohtades ja resolutsioonides;
- L. arvestades, et ühenduse esitatud värskemad andmed 2009. aasta prognooside kohta viitavad majandusolude kiirele halvenemisele kogu Euroopa Liidus ning arvestades, et lõppkokkuvõttes vastutavad Euroopa Liit ja selle liikmesriigid makromajandusliku stabiilsuse, jätkusuutliku kasvu ja tööhõive eest;
- M. arvestades, et finantskriis on paljastanud vastuolu ühelt poolt ELi tasandil majanduspoliitika reguleerimise pädevuse küsimustega tegelemise vajaduse ning teiselt poolt asjaolu vahel, et majanduse turgutamise kavad kuuluvad liikmesriikide pädevusse;
- N. arvestades, et üksikute liikmesriikide algatatud lühiajalised meetmed nõuavad ulatuslikku ELi sisest kooskõlastamist, et ühest küljest tagada ühist võimendusefekti ja teisest küljest vältida negatiivset kaasmõju, turumoonutusi ja jõupingutuste tarbetut kattumist;
- O. arvestades, et lühiajalised meetmed peavad haakuma pikaajaliste eesmärkidega, milleks on muuta Euroopa Liit kõige konkurentsivõimelisemaks teadmispõhiseks majanduseks, mitte õhnestada tuleviku-usku ja usaldusväarsust ja tagada makromajanduslik stabiilsus, ning neid eesmärke toetama;
- P. arvestades, et tuleks tunnustada liikmesriikide erinevaid võimalusi osaleda majanduse taastamise programides; arvestades, et tuleks välja töötada ulatuslik täiendav ELi lähenemisviis, mis keskenduks jõuliselt üksteist täiendavatele poliitikameetmetele majandus-, keskkonna-, tööhõive ja sotsiaalpoliitika valdkonnas;
- Q. arvestades, et euroalaga ühinemine on suurendanud ühinenud liikmesriikide majanduslikku stabiilsust; arvestades, et lisaks valitsuste vastutustundlikule sekkumisele majanduslanguse pidurdamiseks ootavad kodanikud majandussurutise ajal jõulist reageerimist Euroopa Liidu õigusnormide ning sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse kaudu, puutumata sealjuures tugevat ja stabiilset vääringut tagavaid õigusnorme ja põhimõtteid;

Kolmapäev, 11. märts 2009

- R. arvestades, et äärmiselt tähtis on taastada usaldus, et finantsturud saaksid korrapäraselt toimida, ja sellega piirata finantskriisi negatiivset mõju reaalmajandusele;
- S. arvestades, et Euroopa Liiduga hiljuti ühinenud ja euroalasse mittekuuluvaid liikmesriike raputavad nende valuutade vastu suunatud spekulatsioonid, kapitali väljavool ja rahvusvaheliste laenuturgude külmutamine,

Üldseisukohad

1. tervitab komisjoni algatust käivitada vastuseks tõsisele kestvale majanduslangusele Euroopa majanduse taastamise kava (taastamiskava); märgib, et nimetatud ettepaneku ühenduse mõõde piirub 15 protsendiga taastamiskava eelarvest, mis tuleb sellegipoolest kiiresti ellu rakendada;
2. rõhutab, et taastamiskava ülim prioriteet peab olema Euroopa Liidu majanduse ja konkurentsivõime turgutamine, et kaitsta kodanike võimalusi ja turvalisust ning vältida tööpuuduse kasvu; arvab, et taastamiskava peab pöörama majanduslanguse tõusuks seeläbi, et aitab finantsturgudel jälle korralikult toimida, soodustab investeringuid ning loob paremad võimalused majanduskasvuks ja tööhõiveks, tugevdades ühtaegu ELi majandust ja tööturgu ning parandades majanduskasvu ja töökohtade loomise raamtingimusi;
3. ootab komisjonilt selgeid ja kindlaid suuniseid, mis annaksid liikmesriikidele paremini kooskõlastatud aluse sügava kriisi vastu tegutsemiseks, eesmärgiga kindlustada Euroopas võimalikult palju töökohti ja võimalikult suur tööhõive;
4. nõuab, et igasugune finantsabi oleks õigeaegne, sihipärane ja ajutine; hoiatab võimalike väljatõrjumisefekti ja ELi konkurentsipoliitika kahjustamise eest; nõuab asutamislepingutes määratletud konkurentsile avatud turgude taastamist niipea, kui see on otstarbekas; märgib murega, et riigivõlad ja avaliku sektori eelarvepuudujäägid kasvavad kiiresti; lisaks nõuab naasmist normaalse riikliku rahanduse juurde, niipea kui võimalik, nagu on ette nähtud läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu paktis, et vältida liiga suure koorma panemist tulevaste põlvkondade õlule;
5. rõhutab, et ajutised erandid ja kõrvalekalded ühenduse konkurentsipoliitikast tuleb selgelt määratud tähtaegade jooksul lõpetada ja normaalne olukord taastada;
6. rõhutab, et taastamiskava peab aitama 2012. aastal Kyoto protokolliga kehtivuse lõppedes sõlmida võrdse ja õiglase rahvusvahelise kokkuleppe ning et selline kokkulepe peab muu hulgas võimaldama vaesematel riikidel vaesusest pääseda ilma üleilmset soojenemist võimendamata seeläbi, et aitab rahastada tohutuid investeringuid kliimamuutustega kohanemisse ja taastuenergiasse ning energiatõhususse;
7. võtab murega teadmiseks riigivõla ja eelarvepuudujääkide kiire suurenemise; on mures, et riigivõlad võivad muutuda tulevastele põlvkondadele liigseks koormaks;
8. tunnustab, et vajadus kohaneda ülemaailmse konkurentsikeskkonnaga ja Euroopa majandus taas kasvule pöörata on väga tähtsad ühised eesmärgid, kuid nõuab seejuures, et Euroopa Liit püüaks rohkem investeerida oskustesse, koolitusse ja jätkusuutlike töökohtade loomisesse, töökohtade kaitsmisesse ning massilise tööpuuduse vältimisesse, tagades samas konstruktiivse maksupoliitika, mis peaks aitama kindlaks määrata taastamiskava koostisosad ja ulatuse; ootab Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadiselt kohtumiselt kokkulepet selgete suuniste ja konkreetsete abinõude kohta tööhõive kindlustamiseks ja töövõimaluste loomiseks;
9. soovib tulemuslikkuse olulise eeltingimusena, et riiklike taastamiskavade kooskõlastamisel peaks olema võimalik kohandada iga programmi iga riigi konkreetsete vajadustega, kuid võttes seejuures arvesse ühist huvi, ühiseid kliimamuutuse vastase võitluse strateegiaid ja võimalikult suurt võimendusefekti, eriti tööhõive osas;

Kolmapäev, 11. märts 2009

10. soovib uusi horisontaalseid algatusi ELi tasandil, kuna riikide erinev suutlikkus ja eelarvete manööverdamisruum võivad anda Euroopa Liidu lõikes väga asümmeetrilisi tulemusi; tuleb aga seejuures meelde iiga liikmesriigi kohustust hoida eelarvedistsipliini, teha investeringuid ja viia läbi struktuurireforme;

11. soovib tungivalt vältida ohtu, et rakendatavad lahendused oleksid vaid siseriiklike poliitikate summa, millega võivad kaasneda kulud ja konfliktid, mis kahjustaksid ühtset turgu ja majandus- ja rahaliitu ning nõrgestaksid Euroopa Liidu ülemaailmset rolli;

12. toetab komisjoni pühendumist muudetud stabiilsuse ja kasvu paktile ning võtab teadmiseks tema soovi rakendada majanduslangusega toimetulemiseks paktis ette nähtud võimalikult paindlikku majanduse tsüklilisuse vastast poliitikat, võimaldamaks liikmesriikidel majanduskriisile adekvaatselt reageerida, nimelt hinnata, kas lühiajalised investeerimisotsused haakuvad keskmise tähtajaga eelarvesihtidega ning soodustavad jätkusuutlikku kasvu ja Lissaboni strateegia pikaajalisi eesmärke;

13. rõhutab, et on ülioluline, et liikmesriigid ka edaspidi järgiksid läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu pakti, eesmärgiga ühelt poolt tõhusalt tegeleda praeguste erandlike oludega ja teiselt poolt tagada kindel kohustus kehtestada tavapärane eelarvedistsipliin nii pea kui majandus toibub, tugevdades samal ajal läbivaadatud pakti antitsükklilisust;

Finantsturud: kriisi ohjeldamiselt laitmatute turgudeni tulevikus

Usalduse taastamine finantssektoris

14. tervitab vastu võetud lühiajalisi meetmeid, et taastada usaldus finantssektori vastu; tuleb meelde, et neist kiireloomulistest meetmetest ei piisa mõningate kriisi allikaks olevate põhiprobleemide lahendamiseks, milleks on tasakaalu puudumine maailmas, äärmuslike riskide võtmine, finantsvõimendus ja lühiajalise mõtlemise soodustamine; tuleb meelde vajadust läbi vaadata tasustamissüsteemid, mis võivad põhjustada rahandussüsteemi ebastabiilsust;

15. nõuab liikmesriikidevahelist kooskõlastatud tegutsemist, võimaldades kohustuste katteks omakapitali asemel üldisi ja konkreetseid riigipankade tagatise, vähendamaks ebakindlust krediititurgudel ja hõlbustamaks nimetatud turgude toimimist;

16. kutsub liikmesriike, eelkõige euroala riike, üles uurima liikmesriikide poolt ühiselt garanteeritava suure Euroopa laenu võimalust;

17. kinnitab veel kord, et üksikisikute ja ettevõtjate, sh väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) säästude kaitse ja neile laenu andmine on riikide praeguse erakorralise finantssüsteemi sekkumise peamine õigustus; tuleb liikmesriikide valitsustele meelde nende vastutust ja aruandekohustust parlamentide ees riiklike vahendite kasutamisel päästeplaanides ning soovib tungivalt ELi tasandil koostada ja kooskõlastada piisavate järelevalve- ja vajaduse korral karistusmeetmete paketti, et tagada nende eesmärkide saavutamine;

18. rõhutab, kui oluline on, et keskpanga intressimäära alandamise mõju kanduks edasi laenuvõtjateni;

19. tuleb reguleerivatele ja liikmesriikide asjaomastele asutustele meelde vajadust põhjalikult kontrollida pankade ja pankurite tegevust viimastel kuudel, ning tuvastada, kas panganduse kokkuvarisemisele võisid kaasa aidata laiduväärt teod või koguni kuriteod, ning tagada, et riikliku sekkumise ja intressimäärasid puudutavate rahapoliitiliste otsustega on suudetud krediitkriisile tagasikäik anda;

20. on seisukohal, et võrdsete konkurentsitingimuste tagamiseks tuleb kehtestada finantsasutuste pääste-paketide range järelevalve mh järgmistes küsimustes: maksevõimelisuse tase, eeldatav kasu, pankadevahelise turu likviidsus, inimressursside areng ning klientide (eraklientide ja ettevõtjate) usaldus;

Kolmapäev, 11. märts 2009

21. on seisukohal, et panganduses tuleks päästeplaanid siduda kindlate tingimustega, mis puudutavad rahalisi stiimuleid, laenu andmist, laenu tingimusi, panganduse ümberkorraldamist ning sotsiaalpoliitiliste tingimuste kaitset;

22. usub, et ergutada tuleks mikrorediidi arengut, mida peetakse tõhusaks, tugeva võimendusteguriga vahendiks, iseäranis muutes selle riiklikku toetust saanud kommertsbankadele kohustuslikuks;

23. nõuab, et võimaliku uue reguleerimiskeskonna kavandamisel tuleb esmajärjekorras mõelda pankade antavate laenu normaaltasemetega taastamisele, eelkõige väärtpaperistamise elustamise huvides, mis on oluline hüpoteeklaenu, autoliisingu ja krediitkaardimaksete taastamiseks;

24. palub komisjonil koostada selge analüüs päästepaketi mõjust finantssektori konkurentsivõimele ja pankadevahelise rahaturu toimimisele; palub komisjonil moodustada valdkondadevahelised meeskonnad, mis hõlmaksid kolme 3. tasandi järelevalvekomitee, komisjoni konkurentsi, majandus- ja rahandusküsimuste, siseturu ja teenuste peadirektoraatide ning Euroopa Keskpankade Süsteemi eriteadmisi, et koondada teadmisi ja oskusteavet ning tagada tasakaalustatud, erapooletute, kvaliteetsete ja õigeaegsete otsuste tegemine kõigis liikmesriikides;

Reguleerivate ja järelevalvestruktuuride tulemuslikkuse tõstmine

25. on seisukohal, et kuigi Euroopa Keskpangal (EKP) ei ole ametlikku volitust järelevalve teostamiseks, tuleb tugevdada tema rolli euroala finantsstabiilsuse kontrollimisel, eriti järelevalve teostamisel kogu ELi pangandussektori üle; soovib seetõttu EKP kaasamist süsteemselt oluliste finantsasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvesse vastavalt asutamislepingu artikli 105 lõikele 6;

26. väljendab kahetsust selgete ELi vahendite ja poliitikate puudumise üle finantskriisi asümmeetriliste mõjude põhjalikuks ja õigeaegseks käsitlemiseks nii euroalasse kuuluvates kui ka sellest välja jäänud liikmesriikides;

27. kordab oma nõudmist komisjonile analüüsida nende pankade käitumise mõju, kes pärast teiste liikmesriikide poolt päästekavade vastuvõtmist kandsid oma varasid uutest liikmesriikidest välja, ja uurida hoolikalt spekulatsioonide hilja aegu liitunud liikmesriikide valuutadega (lühikeseks müümine); kutsub komisjoni edastama nimetatud analüüsi tulemused de Larosièrè'i rühmale ja vastutavale parlamendikomisjonile;

28. soovib komisjonil ja liikmesriikidel kohe tegeleda pangagarantiide probleemiga, tagamaks, et sarnaselt kavandatud skeemid hoiaksid ära pankade läbikukkumise kõikjal ELis, võimaldades sel moel taas-elustada pankadevaheline laenu turu, mis on vajalik tingimus panganduskriisi lõpetamiseks ja reaalmajandusele uute laenu võimaldamiseks, suurendab investeerimist ja tarbimist ning aitab sellega majanduskriisist väljuda;

29. nõuab tungivalt, et de Larosièrè'i rühm võtaks arvesse Euroopa Parlamendi varasemates resolutsioonides esitatud soovitusi finantsturu järelevalve osas; nõuab tungivalt, et komisjon jätkaks oma tegevust, loomaks püsiva ja tõhusa regulatsiooni- ja järelevalvestruktuuri, mis võib ära hoida või piirata tulevaste kriiside negatiivseid mõjusid; palub nõukogul võtta nõuetekohaselt arvesse seisukohta, mida Euroopa Parlament võib nimetatud järelduste suhtes enne nende toetamist väljendada;

30. tunnustab de Larosièrè'i rühma soovitusi ja rõhutab, et paljud neist soovitustest on viimastel aastatel olnud Euroopa Parlamendi nõudmised; väljendab rahulolu komisjoni kavatsuse üle kasutada oma algatusõigust ja astuda samme kõige pakilisemate finantskriisiga seotud probleemide lahendamiseks ning nõuab komisjonilt, et see alustaks selle protsessiga võimalikult kiiresti; kutsub 2009. aasta kevadist Euroopa Ülemkogu üles andma kõikidele õiguslikele algatustele tugevat poliitilist tuge ja koostama tegevuskava, et koos Euroopa Parlamendiga tagada õigusaktide õigeaegne vastuvõtmine;

Kolmapäev, 11. märts 2009

31. kinnitab veel kord, et suurem läbipaistvus ja parem riskijuhtimine koos koordineeritud järelevalvega moodustavad põhiosa lahendustest kriisiennetuse parandamiseks ning et reguleerimise reform peab olema kõikehõlmav ja kohaldatav kõigi finantsturgudel tegutsejate ja tehingute suhtes; viitab asjaolule, et finants-turgude ülemaailmne iseloom muudab vajalikuks reformide rahvusvahelise koordineerimise; rõhutab, et reguleerimisalgatuste eesmärk peab olema läbipaistvuse, jätkusuutlikkuse ja stabiilsuse tekitamine ning turuosaliste vastutustunde suurendamine; tuletab komisjonile meelde kohustust vastata Euroopa Parlamendi taotlustele seoses riskifondide ja erakapitali investeerimisfondidega;

32. on seisukohal, et krediidireitingu agentuurid peaksid likvideerima teabetühikud ning paljastama ebakindlused ja huvide konfliktid; rõhutab raamatupidamispõhimõtete läbivaatamise ja täiustamise vajadust, et vältida protsüklilist mõju;

33. teeb ettepaneku hoolikalt hinnata, kas edasised sammud finantssektori põhjalikuks reguleerimiseks, eelkõige usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve kaasamine reguleerivasse raamistikku võib takistada või muuta võimatuks majanduse taastumise ja uuendustegevuse finantstoodete vallas ning kahandada ELi finantsturgude atraktiivsust, mistõttu rahavood ja ettevõtted siirduvad siit teistele turgudele; tuletab meelde, et ELi huvides on säilitada esikoht maailma finantsturgude seas;

Reaalmajandus: kriis kui võimalus jätkusuutliku kasvu saavutamiseks

Tööhõive tagamine ja nõudluse edendamine

34. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid, et toetada Euroopa ettevõtjaid, eelkõige VKEsid, edendada töökohtade loomist ning suurendada Euroopa investorite, tööandjate, töötajate ja tarbijate usaldust;

35. soovib tungivalt VKEdele, kodanikele ja neile sektoritele, mille jätkusuutlik tulevik on laenuvõimaluste puudumise tõttu ohus, tagada koheselt kogu Euroopa Liidus piisav, taskukohane ja mõistlikkuse piires turvaline juurdepääs krediidile; palub komisjonil tagada sellealaste parimate lahenduste vahetus;

36. rõhutab, et praeguses majanduskliimas, kus VKEd seisavad silmitsi tõsiste rahavooprobleemide ja laenupiirangutega, peaksid ametiasutused ja erakliendid VKEdele tasuma hiljemalt 30 päeva jooksul; nõuab tungivalt, et komisjon tõstataks nimetatud küsimuse hilinenud maksmise direktiivi⁽¹⁾ läbi vaadates;

37. nõuab, et nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil rakendataks täielikult ja kiirendatud korras Euroopa Parlamendi soovitusi seoses komisjoni teatisega „Kõigepealt mõtle väikestele – Euroopa väikeettevõtlusalatus „Small Business Act”” (KOM(2008)0394);

38. nõuab laialdase Euroopa tööhõivealgatuse tegelikku käivitamist, mille juures ühelt poolt tagatakse, et kõikjal Euroopa Liidus saab ettevõtte asutada kolme päevaga ja tasuta ning et esimeste töötajate töölevõtmisega seotud formaalsusi saab täita ühtse kontaktpunkti kaudu, ning teiselt poolt tõhustatakse eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate abistamise kavasid, nähes ette individuaalse nõustamise, töötajate intensiivse välja- või ümberõppe ja nende kvalifikatsiooni tõstmise, praktikaprogrammid, subsideeritud töökohad ning toetuse füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamisel või ettevõtte asutamisel; lisaks toetab Euroopa Sotsiaalfondi maksete suunamist komisjoni poolt oskuste arendamise ja parandamise edendamiseks;

39. soovib tungivalt lülitada ELi tööhõivealgatusse varane sekkumine töö tegeliku kaotamise etapil, muuhulgas kindlasti inimeste tööturult väljatõrjumise ohu vähendamiseks; on seisukohal, et selline sekkumine eeldab olulisi investeeringuid koolitusse, sealhulgas koolitajate arvu suurendamist ning keskendumist koolituse paremale kooskõlastamisele töajuturule taasintegreerimise programmidega, ning seejuures ei tohiks kasutada üksnes lühiajalisi meetmeid, vaid peaks püüdma võimaldada ka kõrgkvalifikatsiooni, et parandada üldist oskuste taset ELis ning reageerida praeguste majandusolude muutuvatele vajadustele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/35/EÜ hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (EÜT L 200, 8.8.2000, lk 35).

Kolmapäev, 11. märts 2009

40. tervitab komisjoni ettepanekuid Euroopa Sotsiaalfondi, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi määruste muutmiseks ja kutsub liikmesriike neid üle võtma, sealhulgas lihtsustama menetlusi ja laiendama abikõlblikke kulusid, et täita veelgi tõhusamalt tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse eesmärke, jätkates tööhõive toetamist kõige olulisemates majandussektorites ning tagades sellise toetuse andmisel jätkuvalt sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamise esmatähtsuse, et vältida Euroopa Liidu siseselt asümmeetrilist arengut; loodab, et tööhõive toetuseks eraldatakse vahendeid kiiremini ja ELi toetusprogrammid, sealhulgas inimväärseid elutingimusi ja kvaliteetsete üldhuviteenuste kättesaadavust tagavate programmide suunatakse sotsiaalselt kõige vähem kaitstud elanikkonnariühmade abistamiseks;

41. kutsub liikmesriike üles investeerima sotsiaalmajandusse, mis võib soodustada majanduskasvu tänu oma märkimisväärsele võimele luua kvaliteetseid töökohti ning tugevdada sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust;

42. rõhutab, kui oluline on rakendada turvalise paindlikkuse ühiseid põhimõtteid igapäevase piisava sotsiaalkaitse ja eelkõige sellise sotsiaalkindlustussüsteemi tagamiseks, mis pakub piisavat ja rahvuslikke traditsioone arvestavat kaitset;

43. palub komisjonil koostöös liikmesriikidega jätkuvalt jälgida regulaarselt arenguid Euroopa tööturul ja kriisi mõju tööturule ning võtta asjakohaseid meetmeid Euroopa Liidu majanduste suunamiseks jätkusuutliku arengu teele.

44. rõhutab vajadust tagada miinimumelatusaste kõigile ELi kodanikele ja nõuab piisavate erakorraliste meetmete võtmist; nõuab sotsiaalpoliitika kohandamist majanduslanguse tingimustega, toetades aktiivset tööturu- ja sotsiaalse kaasamise poliitikat ning pöörates erilist tähelepanu sotsiaalselt kõige kaitsetumatele ühiskonnaliikmetele;

45. palub komisjonil koheselt hinnata majanduslangusega seotud riske, mis mõjutavad kogu Euroopa tööstussektorit, et vajadusel sekkuda ELi tasandil; rõhutab aga, et ELi tööstuse mõningate raskuste põhjused ei pruugi peituda üksnes finantskriisis; on seepärast seisukohal, et riigiabi meetmed peaksid olema hoolikalt suunatud, et need piirduksid vaid finantskriisi mõjude tasakaalustamisega, ning nendega peavad kaasnema kõige rangemad restruktureerimise ning uuendustegevusse ja jätkusuutlikkusse investeerimise tingimused;

46. hoiatab ELi konkurentsieeskirjade lubamatu lõdvendamise eest, kuna see võib nõrgendada siseturgu; on mures, et riikide reageeringud majanduslangusele võivad põhjustada proteksionismi ja kahjustada konkurentsi, mis pikemas perspektiivis õigesti oluliselt ELi kodanike majanduslikku jõukust;

47. nõuab, et hinnataks riiklike taastamiskavade meetmete vahetut mõju ostujõule;

48. nõuab, et nõukogu kinnitaks ettepaneku anda kõigile liikmesriikidele võimalus kohaldada energiatõhusate kaupade ja teenuste ning töömahukatele ja kohapeal pakutavatele teenustele alandatud käibemaksu-määra, võttes arvesse nende võimalikku tööhõivet ja nõudlust suurendavat mõju;

49. rõhutab üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) programmi lisandväärtust Lissaboni strateegia eesmärkide, kliimamuutusega seotud Euroopa Liidu eesmärkide ja suurema sotsiaalse, majandusliku ning territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamise seisukohalt, millega ühtlasi toetatakse õigeaegselt kogunõudluse hoidmist Euroopa Liidus; rõhutab 30 esmajärgulise tähtsusega TEN-T projekti (eelkõige piiriüleste koridoride) olulisust majanduse taaskäivitamiseks ja nõudluse suurendamiseks parema ning keskkonnasõbralikuma koosmodaalsus järele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja uusi meetodeid transpordi infrastruktuuri rahastamiseks ning oluliselt suurendama TEN-T projektide eelarvet järgmistes ELi finantsraamistikus ja taastamiskavas;

Kolmapäev, 11. märts 2009

50. palub liikmesriikidel kaaluda võimalust vähendada madalamate sissetulekute korral tööjõu maksustamist, et suurendada ostujõudu ja stimuleerida nõudlust jaekaupade järele;

Rohkem ühtekuuluvust ja vähem majanduslikke erinevusi

51. rõhutab territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide tähtsust kavandatavate stimuleerivate meetmete raames, arvestades kriisi selgelt asümmeetrilist mõju kogu Euroopa territooriumil;

52. nõuab eeskätt praegust kriisi arvestades, et komisjon tegeleks nõuetekohaselt horisontaalsete poliitika mõjuga euroala piirkondade tulemuslikkuse erinevustele, nii nagu ta on rõhutanud oma teatises EMU@10 kohta;

53. nõuab asjakohaste mehhanismide väljatöötamist, mis tagaksid vähemdünaamiliste piirkondade kiirendatud lähendamise selliste strateegiliste eesmärkide alusel nagu majanduse keskkonnasõbralikumaks muutmine ning asjakohane osalemine Lissaboni strateegias, toetades uuendustegevust, VKEsid ja mikrotasandi algatusi;

54. tervitab kõiki komisjoni ettepanekuid, mis lihtsustavad ja kiirendavad olemasolevate ühtekuuluvuse rahastamisvahendite kättesaadavust ning kiirendavad projektide rakendamist, konkreetsemalt ettemaksete, kogukonna toetusmäärade ajutise suurendamise, tehnilise abi parandamise ning väljamaksete kiirendamise abil;

Arukad ja jätkusuutlikud struktuurireformid ja investeeringud

55. kutsub üles nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil täiustama majanduse taastamise vahendeid ja poliitikaid, mis võiksid ergutada nõudlust ja suurendada usaldust kogu Euroopa Liidus, vastavalt Lissaboni strateegia ühiste prioriteetidele, mille hulka kuuluvad investeeringud haridusse, infrastruktuuri, uurimis- ja arendustegevusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse, energiatõhususse ja rohelistesse tehnoloogiatesse, lairibavõrkudesse, linnatransporti, loometööstusse ja -teenustesse, terviseteenustesse ning lastele ja eakatele inimestele mõeldud teenustesse;

56. tervitab komisjoni ettepanekut tuua 500 miljoni euro suurune transpordi infrastruktuuri investeering 2010. aastast üle 2009. aastasse; rõhutab siiski, et komisjon ja liikmesriigid peavad lisama linnatranspordi ja TEN-T prioriteetsed projektid nende projektide nimekirja, mida toetatakse majanduse taastamise kava raames kasutusele võetava täiendava 5 miljardi euroga; on seisukohal, et assigneeringud peaksid olema kättesaadavamad eelkõige kaugemas rakendamisjärgus olevateks TEN-T projektideks;

57. rõhutab, et praeguses väga raskes olukorras vajavad hiljuti Euroopa Liiduga liitunud liikmesriigid, kes ei ole euroala liikmed, ligipääsu ELi vahenditele; kõnealused vahendid annaksid vajaliku eelarvestiimuli riikidele, kellel ei ole euroala liikmesriikidega sarnast manööverdamisruumi või kellel on suur eelarve ja jooksevkonto puudujääk;

58. rõhutab, et kriisil on väga negatiivsed majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed paljudes uutest liikmesriikidest ning sellega kaasneb kasvu ja stabiilsuse vähenemise ning vaesuse suurenemise märkimisväärne oht; lisaks ootab mõju levimist euroalale ja euroala riikide majandusele; nõuab seetõttu kogu ühendust hõlmavat ja kooskõlastatud lähenemisviisi, millega tagataks ühenduse solidaarsus ja ühise vastutuse elluviimine sellega seoses; palub komisjonil vaadata läbi ja muuta tugevamaks kõik vahendid, mis on mõeldud asjaomaste liikmesriikide stabiliseerimiseks, sealhulgas vahetuskursside stabiliseerimiseks, et oleks võimalik rakendada kiireid ja tõhusaid turvavõrgusätteid ja vastumeetmete pakette;

59. kutsub komisjoni üles kaaluma võimalikke meetmeid energia varustuskindluse tõstmiseks Euroopa Liidu siseste gaasivõrkude kiirendatud arendamise, mis tagaks tarnekindluse;

Kolmapäev, 11. märts 2009

60. usub, et tugev riiklik investeerimispoliitika, mille eesmärk on vähem süsinikuheiteid tekitava majanduse loomine, on majanduslanguse vastu tegutsemisel ülioluline;
61. kutsub sellega seoses liikmesriike üles reformima oma maksusüsteeme, tagamaks teatavate keskkonda tugevalt mõjutavate majandusharude, näiteks põllumajanduse, transpordi ja energeetika jätkusuutliku toimimise;
62. toetab jõuliselt algatusi võtta selliseid linnapoliitilisi meetmeid, mis ühendaksid transpordi ja ehitiste energiatõhususe uute töökohtade loomisega;
63. rõhutab ennenägematute kooskõlastatud pingutuste vajalikkust oluliste investeeringute tegemiseks energeetika, keskkonna ja infrastruktuuri valdkonnas, et toetada säästvat arengut, aidata luua kvaliteetseid töökohti ja tagada sotsiaalne ühtekuuluvus; seetõttu arvab, et inimesed on ilmselt rohkem valmis neilt nõutavateks jõupingutusteks, kui neid pingutusi peetakse ühelt poolt õiglaseks ning teiselt poolt tööühive ja sotsiaalse kaasatuse tagatiseks;
64. nõuab ELilt algatusi hariduse ja koolituse valdkonnas ning riskikapitali, krediidi- ja mikrokrediidivõimaluste kättesaadavust, et kiirendada majanduskasvu ja vastastikust lähenemist kogu Euroopa Liidus;
65. rõhutab vajadust vähendada eraettevõtete kaasfinantseerimisega investeeringuprojektide bürookraatlikku koormust; seetõttu palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta meetmeid investeeringute kiirendamiseks ja hõlbustamiseks;
66. rõhutab, et majanduskriisist tingitud teravate probleemidega tegeledes ei tohiks silmist lasta pikaajalist strateegiat ning võimalust täita mõningad eesmärgid, mille täitmiseks on juba ammu hiljaks jäänud, eelkõige:
- hoogustada teenuste osutamise vabadust takistavate tõkete kõrvaldamist nagu on sätestatud teenuste direktiivis ⁽¹⁾, mille rakendamine on viibinud teenusesektoril tohutu töökohtade loomise potentsiaali tõttu;
 - tõhustada postiteenuste direktiivi ⁽²⁾ rakendamist;
 - kujundada välja energia siseturg;
 - kiiremas korras suurendada investeeringuid uurimis- ja arendustegevusse, sh nõuda, et tööstusele antava mis tahes abi eeltingimuseks peavad olema märkimisväärsed investeeringud teadus- ja arendustegevusse, sest Lissaboni strateegia üsna tagasihoidlikku eesmärki 3 % SKTst ei ole seni saavutatud peamiselt seetõttu, et erasektor ei ole suutnud täita oma 2 % suurust osa, ja seetõttu, et vaatamata seatud eesmärgile areneda kõige dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majanduseks maailmas, on ELi teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute alane mahajäämus võrreldes teiste piirkondadega suurenenud;
 - viia kiiresti lõpule ELi patendikorralduse väljatöötamine;
 - kõrvaldada kõik veel töötajate vaba liikumist piiravad tõkked;
 - viia lõpule esmajärgulise tähtsusega TEN-T võrgud;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta direktiiv 2008/6/EÜ, millega muudetakse direktiivi 97/67/EÜ seoses ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimisega (ELT L 52, 27.2.2008, lk 3).

Kolmapäev, 11. märts 2009

Euroopa majandushoovad: Euroopa Liidu ühtne tegutsemine*Majanduslik koordineerimine*

67. nõuab paremat sidusust praeguse liikmesriigi tasandil elluviidavate taastamiskavade, Lissaboni strateegia eesmärkide ja prioriteetide, komplekssete poliitikasuuniste, siseriiklike reformikavade ning läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu pakti poolt pakutava paindlikkuse vahel;

68. märgib, et praeguses kriisis on keskseks dilemmaks see, et Euroopa majanduspoliitika instrumendid ei ole veel piisavalt arenenud, et ees ootavate probleemidega toime tulla; nõuab seepärast 2010. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu eel peamiste poliitikavahendite, eriti poliitika koondsuuniste, läbivaatamist ja uuendamist;

69. nõuab komisjonilt tema kasvuprognoside valguses suuniseid riiklike reformikavade osas;

70. nõuab küllaldaste ja üksikasjalike kriteeriumide ja standardite väljatöötamist taastamiskavade tulemuslikkuse täpseks jälgimiseks ja pidevaks kordushindamiseks komisjoni poolt, eriti seoses väljakuulutatud investeeringute realiseerumisega, arvestades, et kriisi koguulatust ja vajalikke vastumeetmeid ei ole veel võimalik täiel määral hinnata;

71. kutsub kõiki asjaomaseid osapooli – Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni ja tööturu osapooli nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil – tegema 2009. aasta märtsis toimival Euroopa Ülemkogu kevadisel kohtumisel koostööd järgmiste ettepanekute alusel:

- stabiilsuse ja kasvule suunatud makromajanduspoliitika vastastikune tugevdamine, muutes majanduse stabiliseerimise poliitika ja investeeringud ühishuvi ja vastastikuse toetuse küsimuseks;
- liikmesriikidele siduva raamistiku loomine, mille raames nad konsulteerivad üksteise ja komisjoniga enne suuremate majanduspoliitiliste otsuste vastuvõtmist ning mis põhineks ühisel arusaamisel probleemidest, prioriteetidest ning vajalikest ja kohastest heastamismeetmetest;
- ambitsioonikate ja liikmesriikide olusid arvestavate riiklike taastamiskavade ning ajakohastatud stabiliseerimis- ja lähenemisprogrammide vastuvõtmine ja riigieelarvete läbivaatamine, et reageerida uusimatele majandusprognosidele, ning kohustus need viivitamatult rakendada;
- ühistel prioriteetidel ja eesmärkidel põhineva Euroopa Liidu lühi- ja pikaajaliste meetmete sidusa strateegia sõnastamine;
- euroala majandusliku juhtimise tugevdamine kooskõlas soovitud, mis esitati Euroopa Parlamendi 18. novembri 2008. aasta resolutsioonis EMU@10 kohta;

72. nõuab, et Euroopa Parlament, nõukogu, komisjon ja Euroopa Investeerimispank uuriksid viivitamatult eeliseid, mida annaks võimalik Euroopa võlakirjafond, mille laenuteeninduskulud oleksid väiksemad kui samaväärse riigivõla puhul kokku, mis oleks ajutine ja mis kantaks teatava ajavahemiku järel üle riigivõlgadeks;

Kolmapäev, 11. märts 2009*Euroopa Investeeringispank*

73. on seisukohal, et Euroopa Investeeringispanga (EIP) kaasamine on äärmiselt oluline ning et suur osa taastamiskavas mainitud laenudest kuulub tema pädevusse; tervitab liikmesriikide kokkulepet EIP kapitali suurendamise kohta; tuletab meelde, et mõned EIP sekkumised vajavad toetust ka ELi eelarvest, kuid et seda pole praeguses taastamiskavas ette nähtud; arvab, et seda võib teha kas toetuste ja laenude ühendamise teel, aktsiakapitali kujul või ühiste riskijagamise instrumentide, nagu riskijagamisrahastu (RSFF) ja üleeuroopaliste transpordivõrgu projektide laenu tagamisvahendi (LGTT) kaudu; viimasel juhul võiks taotleda EIP panust tema enda reservide arvelt, mis suurendaks finantsvõimenduse mõju; rõhutab EIP rolli VKEde ja kommerts-pankade, sealhulgas praeguste avaliku ja erasektori partnerluste refinantseerimisel; sellega seoses tuletab meelde keskkonnasõbralike rahastamiskriteeriumide väljatöötamise vajadust;

ELi eelarve

74. tuletab meelde, et majanduse taastamiskavas ja 28. jaanuaril 2009 komisjoni poolt esitatud järgnevates meetmetes sisaldub hinnanguliselt 30 miljardi euro suurune ühenduse toetus, mis jaotatakse järgmiste valdkondade vahel: 5 miljardit eurot – energiatõrjude sidumine ja Interneti-kiirühendus, mille jaoks tuleb läbi vaadata mitmeaastane finantsraamistik 2007–2013 ja ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontrolliga” seotud meetmed; ettemaksud struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest; mitmed algatused uurimis- ja uuendus-tegevuse valdkonnas, näiteks Euroopa keskkonnasõbralike autode, tulevikutehaste ja energiatõhusate ehitiste algatused; eelarvestamise mahu suurendamine kõige enam edenenud üleeuroopaliste transpordiprojektide, VKEsid soodustavate algatuste või konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (CIP) osas ning EIP juba antud või uute laenude ja fondide osas, mille rahastamise otsus on tehtud;

75. rõhutab, et praegust kriisi ei peaks kasutama ettekäändena selleks, et viivitada äärmiselt vajalikele keskkonnasäästlikele investeeringutele ümberorienteerumisega, vaid et kriisi tuleks kasutada täiendava stiimulina kõnealuse ümberorienteerumise jätkamiseks, ning kinnitab kõnealuses kontekstis 2009. aastaks kavandatud eelarve läbivaatamise tähtsust, mis ei peaks piirduma teoreetilise nägemusega sellest, milline on eelarve pärast 2013. aastat, vaid kus tuleks esitada julged ettepanekud planeeringu muutmiseks mitmeaastaste programmide vahekokkuvõtte tegemisel, et vastata praegusele kriisile, propageerides säästvat arengut ja võttes arvesse kliimamuutusest põhjustatud väljakutseid;

76. rõhutab, et mõningad majanduse taastamiskava ettepanekud on liiga ebamääraselt sõnastatud; palub komisjonil viivitamata esitada mõlemale eelarvepädevale institutsioonile kogu otsuste tegemiseks vajalik üksikasjalik teave; samas rõhutab, et mitmed taastamiskava osad eeldavad praeguste mitmeaastaste programmide muutmist; seejuures tuletab meelde, et muudatuste tegemine peab toimuma täielikus kooskõlas Euroopa Parlamendi volitustega;

77. rõhutab, et seetõttu võib komisjoni esitatud taastamiskava rakendamine võtta kaua aega, ning Euroopa Liidu praegust väga rasket majandusolukorda arvestades nõuab tungival, et kõik asjaomased institutsioonid teeksid vajalikud otsused võimalikult kiiresti;

78. rõhutab, et enamik komisjoni esitatud ühenduse meetmeid eeldab mitte uute eelarvevahendite kasutuselevõtmist, vaid juba eraldatud assigneeringute ümberpaigutamist; palub komisjonil teha oma 2009. aasta jaanuaris avaldatud väga halvast majandusprognoosist kõik vajalikud järeldused, ja oma eelarveettepanekud uue prognoosi valguses ümber hinnata;

79. tervitab taastamiskava ja sellega seotud algatusi ning tuletab meelde, et kõiki uusi kulutusi, mida ei ole 2009. aasta eelarves ette nähtud, tuleb finantseerida uutest vahenditest, et mitte seada ohtu eelarvepädevate institutsioonide vahel kokku lepitud mitmeaastast finantsraamistikku aastateks 2007–2013; sellega seoses tuletab meelde 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes (IIa), eriti selle kokkuleppe punktides 21–23 pakutud võimalusi;

Kolmapäev, 11. märts 2009

80. rõhutab, et taastamiskavas tehakse ettepanek mitmel tasandil kooskõlastatud meetmeteks Euroopa riikide majanduste tugevdamiseks; kinnitab veel kord, et Euroopa Parlament on valmis alustama nõukoguga läbirääkimisi komisjoni esildatud 5 miljardi euro suuruse muudatuse üle mitmeaastases finantsraamistikus aastateks 2007–2013 ja kõikide muude rahastamisvahendeid puudutavate muudatuste üle, mis võiksid eelarvet mõjutada; on seisukohal, et läbirääkimiste keskmes peaks olema eelarve läbivaatamise raames toetatavate projektide valdkondade laiendamine vastavalt liikmesriikide prioriteetidele;

81. tunnistab EIP ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) juhtivat osa investeringute rahastamisel ning rahastamise kättesaadavuse parandamisel äriühingute, eriti VKEde jaoks; juhib tähelepanu sellele, et ELi eelarvest EIP tegevuseks vahendite eraldamine võib anda olulise finantsvõimenduse investeringute tegemiseks, ning soovib uurida, kuidas võiks ELi eelarve veelgi rohkem sellist mõju tugevdada, ning et igal juhul peaks sellega kaasnema investeerimisprioriteete käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimine Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni ja EIP vahel, mis tagaks nimetatud eraldiste suunamise tööpoolest jätkusuutlikesse projektidesse; avaldab muret nõukogus ja komisjonis süveneva suundumuse pärast määrata EIPE ja EBRDle mitmeid lisaulesandeid, andmata enne kõiki vajalikke majanduslikke ja rahalisi tagatisi selleks, et EIP ja EBRD suudaksid neid ülesandeid edukalt täita; märgib, et komisjon teeb ettepaneku suurendada EIP poolt aastate 2007–2013 mitmeaastases finantsraamistikus määratud rahastamisvahendeid; palub komisjonil anda esmane hinnang sellega seoses juba tehtule ning pakkuda lahendusi selliste rahastamisvahendite nagu JASMINE, JASPERS ja JEREMIE rakendamisel ilmnenu eelarve- ja reguleerimisprobleemidele;

82. ootab, et komisjon selgitaks oma kavatsusi edasiste meetmete osas, eriti seoses võimalusega anda ELi eelarvest toetust eespool nimetatud rahastamisvahendite tugevdamiseks; palub komisjonil teatada eelarvepädevatele institutsioonidele, kui suures ulatuses vajavad EIPE tulevaste algatuste jaoks kättesaadavaks muudetud uued rahastamisvahendid toetust ELi eelarvest; märgib lisaks, et EIPE ja EBRDle ülesannete lisandumisel tekitab olulisi küsimusi rahastatavate projektide demokraatlik kontroll, sest kaalul on ELi eelarve vahendid;

83. kahetseb asjaolu, et komisjoni ettepanek investeerida üleeuroopaliste energiavõrkude vastastikku sidumisse ja lairibaühenduse projektidesse jääb tagajärjetuks, kuna Euroopa Ülemkogu 2008. aasta detsembris väljendatud tahte vaatamata ei jõutud nõukogus kokkuleppele; arvab, et ELi eelarvet tuleks institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud asjakohaste rahastamisvahendite kaudu kasutada võitluseks majanduskriisi vastu, ning kutsub nõukogu üles alustama Euroopa Parlamendiga võimalikult kiiresti mõttevahetust; on seisukohal, et kasutada võib vaid kinnitatud kulureserve, mitte aga tulevaste eelarveaastate vajaduste prognoose; tuletab meelde, et vahendite ümberpaigutamine võib takistada praeguse tegevuspoliitika teostamist; peab vahetõttu viimaseks ja hilinenud võimaluseks majanduskriisile reageerida; juhib tähelepanu sellele, et heakskiitmise korral avaldab taastamiskava olulist mõju 2009. aasta eelarvele; tuletab komisjonile meelde, et tema ettepanek on soovituslik ja sõltub õiguslooja heakskiidust; nõuab täiendavaid üksikasju iga projekti väljatöötamisetapi kohta, et tagada nende kiire rakendamine ja hinnata nende lähiaja mõju kogu ELi tööhõivele ja majanduskasvule, ning palub rakendamise kohta konkreetseid arvandmeid, eriti finantsplaneeringu osas; juhib tähelepanu sellele, et praeguse finantsraamistiku tõttu paratamatult piiratud ELi energiaprojektide kulutused tuleks suunata projektidele, mida saab kiiresti käivitada ning mis aitavad täita ELi kliimamuutusi käsitleva poliitika 2020. aastaks seatud eesmärgi, eriti energiasäästu ja energiatõhususe projektidele ning investeringuteks taastuvenergia võrkudesse;

84. tuletab meelde 21. novembril 2008 toimunud lepituskohtumisel vastu võetud ühisavaldust „Ühtekuuluvuspoliitika rakendamine”, milles rõhutatakse struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide kiiremast rakendamisest majandusele tõusvat kasu, ning ühisavaldust „Maksete assigneeringud”, milles toetatakse uute algatuste rahastamist eriti seoses majanduskriisiga; märgib, et vastavalt komisjoni ettepanekule Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi finantsjuhtimise kohta on 2009. aastal nendele fondidele ette nähtud täiendavaid ettemakseid 6 300 000 000 euro ulatuses ning et muud kavandatud muudatused fondide finantsjuhtimises võivad vahemakseid kiirendada;

Kolmapäev, 11. märts 2009

85. palub komisjonil eelarvapädevaid institutsioone pidevalt teavitada ja selgitada, kas fondide finantsjuhtimise raames oodatavad maksed on 2009. aastaks eelarvapädevate institutsioonide kehtestatud maksegraafikuga kooskõlas; täpsemalt, kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu kokku lepitud maksetest piisab praeguste ja tulevaste algatuste rahastamiseks;

86. tuletab meelde, et kõik maksete taseme muudatused, mida komisjon esildab, tuleb võtta paranduseelarvesse, mille peavad heaks kiitma mõlemad eelarvapädevad institutsioonid;

87. rõhutab üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) programmi lisandväärtust Lissaboni strateegia eesmärkide, ELi kliimaeesmärkide ja suurema sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamise seisukohalt, mille kõrval see toetab õigeaegselt ka kogunõudluse mahtu Euroopa Liidus; toetab seetõttu komisjoni ettepanekut tuua 500 miljoni euro ulatuses transpordi infrastruktuuri investeeringuid 2010. aastalt üle 2009. aastale;

88. palub, et komisjon arvestaks ELi eelarvest vahendeid taotlevate konkreetsete projektide nimekirja esitades ja vastavalt 2008. aasta detsembris toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise nõudele vajadusega tösta pikemas perspektiivis ELi majanduse konkurentsivõimet, edendades juba vastu võetud ja kavandatud infrastruktuuri projekte;

89. soovib paindlikult läheneda ELi eelarve kulutuste struktuurile ja ühtekuuluvuse raamistikus määratletud prioriteetide jaoks niisuguste assigneeringute eraldamisele, mis on kulukohustustega sidumata või mida igal aastal eelarvesse ei kirjendata; nõuab veel kord, et Euroopa Liidu eelarvet viivitamatut tugevdataks, vaadates uuesti läbi selle kulude struktuuri;

Euroopa Liit ja globaalne juhtimine

90. soovib tungivalt Euroopa Liidul etendada juhtrolli rahvusvahelistel foorumitel, eriti finantsstabiilsuse foorumil (FSF) ja Rahvusvahelises Valuutafondis, ning tulevastel G20 kohtumistel; peab eriti oluliseks tugevdada valuutapiirkondade mitmepoolset järelevalvet ja finantsturgusid; tuletab meelde, et kapitali ülemaailmse vaba liikumise ajastul on tõeliselt võrdsete konkurentsitingimuste ning ulatusliku reguleeriva ja järelevalve- raamistiku keskne küsimus vastastikune lähenemine;

91. tuletab meelde järgmise, 2. aprillil 2009 Londonis toimuva G20 tippkohtumise olulisust, kus eeldatavalt saavad avaldustest otsused; tuletab meelde, kui tähtis on kokku leppida tegevuse selges ajakavas, et protsess oleks tulemustele suunatud; rõhutab asjaolu, et kokkulepet ei ole vaja mitte üksnes finantskriisimustes, vaid et liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid peaksid mõtlema ka sellele, kuidas korrigeerida tasakaalu puudumist maailmas ning kokku leppima mitmesuguste hiljaegu vastu võetud taastamiskavade kooskõlastamiseks; pidades meeles tööpuuduse küsimust; toetab de Larosière'i rühma soovitude aluseksvõtmist ELi seisukoha kujundamisel tulevase finantsarhitektuuri kohta; palub nõukogul ja komisjonil enne tippkohtumiseks läbirääkimiste lähteotsustamises kokku leppimist küsida ka Euroopa Parlamendi arvamust;

92. toetab kindlalt G20 rühmituse Euroopa liikmete otsust alustada otsustavat tegevust maksuparadiiside ja koostöövaenulike jurisdiktsioonide vastu, kooskõlastades võimalikult peatselt sanktsioonide komplekti, et kinnitada see Londoni tippkohtumisel; soovib ELil võtta ühenduse tasandil vastu asjakohane õiguslik raamistik äritegevuse piiramiseks nende jurisdiktsioonidega; rõhutab, et ülemaailmne kooskõlastatud lähenemine on selle probleemiga tegelemiseks hädavajalik;

93. soovib tungivalt asjakohaselt hinnata rahvusvaheliste tehingute mõju kogu Euroopa Liidu reaalmajandusele, eriti kaubavahetuse, kliimamuutuste ja rahanduse küsimustes; toetab tõhustatud rahvusvahelist dialoogi olulisemate valuutapiirkondadega, et vältida valuutamanipulatsioonide ja -kõikumiste tagajärgi reaalmajandusele;

94. kutsub nõukogu ja komisjoni üles hoogustama konsultatsioone ja tugevdama koostöösuhteid Euroopa Liidu äripartneritega ning eelkõige hiljuti ametisse määratud USA administratsiooniga;

Kolmapäev, 11. märts 2009

95. on seisukohal, et praegune kriis ei tohi kahjustada Euroopa Liidu kohustusi rahvusvahelise arengu edendamisel ja ülemaailmse vaesuse vastu võitlemisel; hoiatab, et tuleb vältida proteksionistliku poliitika juurde tagasipöördumise ohtu; rõhutab, et kaubandusläbirääkimiste Doha vooru õigeaegne lõpuleviimine võiks maailmamajanduse taastamise pingutusi oluliselt toetada;

*

* *

96. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Kesk-pangale, Euroopa Investeerimispanngale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning eurorühma presiden-dile.

Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse

P6_TA(2009)0124

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika ja reaalmajandusse investeerimise kohta (2009/2009(INI))

(2010/C 87 E/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” (KOM(2008)0876);
- võttes arvesse komisjoni talituste 14. novembri 2008. aasta töödokumenti „Piirkonnad 2020 – ELi piirkondade tuleviku väljakutsete analüüs” (SEK(2008)2868);
- võttes arvesse 11.–12. detsembril 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1083/2006 Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas (KOM(2008)0803);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1081/2006, milles käsitletakse Euroopa Sotsiaalfondi, et lisada teatavad Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud kululiigid (KOM(2008)0813);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluase-mete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega (KOM(2008)0838);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0075/2009),